

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

26.11.2020. Nr. 30.1-8.5/NP/201934

Uz 28.10.2020. Nr. b/n

SIA "H"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir saņēmis SIA "H", reģistrācijas numurs ... (turpmāk – Iesniedzējs), 2020.gada 28.oktobra iesniegumu (turpmāk – iesniegums) par uzziņas sniegšanu un sniedz uzziņu.

Vadoties no Administratīvā procesa likuma 98.panta noteikumiem, Iesniedzējs, lūdz Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestu (turpmāk -VID) sniegt uzziņu par savām tiesībām kontētāja tiesiskajā situācijā.

1. Faktu apraksts

- 1.1. Saskaņā ar nomas līgumu Iesniedzējs no iznomātāja SIA F, reģistrācijas Nr., nomā telpas Vecrīgā, maksājot iznomātājam ikmēneša nomas maksu, apsaimniekošanas maksu, kā arī komunālos maksājumus. Iesniedzējs saimniecisko darbību minētajās telpās neveic, negūst tur ienākumus no pakalpojumu sniegšanas vai preču pārdošanas. Saskaņā ar apakšnomas līgumu Iesniedzējs minētās telpas ir nodevusi apakšnomā SIA M, reģistrācijas Nr., apakšnomniekam piemērojot ikmēneša nomas maksu un izrakstot rēķinus par apsaimniekošanas maksu un komunālajiem maksājumiem. Ienākumi no minētajiem rēķiniem ik mēnesi veido Iesniedzēja apgrozījumu aptuveni EUR 6 000 apmērā.
- 1.2. Būtībā Iesniedzējs darbojas kā starpnieks - ik mēnesi no iznomātāja saņem divus rēķinus apmaksai, kā arī divus rēķinus izraksta apakšnomniekam. Šī iesnieguma pielikumā ir pievienoti paraugi rēķiniem, ko Iesniedzējs saņem no iznomātāja, un rēķiniem, ko Iesniedzējs nosūta apakšnomniekam.
- 1.3. Iesniedzējs neveic jebkādu citu saimniecisko darbību.
- 1.4. Iesniedzējam ir reģistrēts darbības veids - sava vai nomāta nekustamā īpašuma iznomāšana.
- 1.5. Iesniedzēja valde sastāv no viena valdes locekļa. Iesniedzēja valdes loceklis saņem atalgojumu bruto EUR 2 585.00 (kas ievērojami pārsniedz minimālās mēneša darba algas apmēru un no kura tiek samaksāts algas nodoklis) uzņēmumā, kas ir saistīts ar

Sabiedrību - SIA M. Iesniedzējs patiesā labuma guvējs ir viens (ar 60%) no patiesā labuma guvējiem arī SIA M.

Iesniedzēja grāmatvedību kārtu grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējs SIA T, reģistrācijas Nr...., šo funkciju nepilda Iesniedzēja algots darbinieks vai tās valdes loceklis.

2. Nepieciešamības paskaidrojums

2.1. Atbilstoši likuma “ Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” (turpmāk tekstā - likuma par IIN) 8.panta 2.⁹ daļai valdes locekļa algas nodokļa maksāšanai paredzēts domājamais jeb nosacītais ienākumu apmērs. Uzskata, ka valdes loceklis guvis ar algas nodokli apliekamu ienākumu, kas atbilst minimālās mēneša darba algas apmēram, ja izpildīti divi priekšnoteikumi:

- kapitālsabiedrībā nav bijis neviena darbinieka vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību, kura nav mazāka par minimālo mēneša darba algu (šobrīd 430 eiro);
- attiecīga taksācijas gada mēneša apgrozījums ir lielāks par piecu minimālo mēneša algu apmēru (šobrīd 2 160 eiro).

2.2. Turklāt atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”, piemērojot likuma par IIN 8.panta 2.⁹ daļu, kapitālsabiedrības, kuras neviens darbinieks vai valdes loceklis nesaņem algota darba ienākumus vismaz minimālās mēneša darba algas apmērā, bet kurās konkrētajā mēnesī ir apgrozījums vismaz piecu minimālo mēneša darba algu apmērā, jāmaksā algas nodoklis par katru valdes locekli no objekta, kas ir vismaz minimālās algas apmērā.

2.3. Konkrētajā situācijā Iesniedzējs aktīvu komercdarbību neveic, tās apgrozījumu vairāk kā piecu minimālo mēneša darba algu apmērā veido no apakšnomnieka iekasētie maksājumi, kas gandrīz pilnā apmērā tiek pārskaitīti iznomātājam Iesniedzēja ienākumi no šīs darbības veido nelielu summu, kuras apmērs nav pietiekams, lai veiktu algas nodokļa maksājumu par valdes locekli atbilstoši augstāk aprakstīto tiesību aktu noteikumiem, un Iesniedzējam radītu zaudējumus, kuru segšanai tam nav līdzekļu.

2.4. Lai arī Iesniedzēja mēneša apgrozījums veido apmēru, kas ir lielāks par piecu minimālo mēneša algu apmēru un Iesniedzējam nav darbinieku vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību vismaz minimālās mēneša darba algas apmērā, tomēr, Iesniedzējam nav juridisks pamats atzīt, ka konkrētajā situācijā valdes loceklis būtu guvis ar algas nodokli apliekamu ienākumu, kas atbilst minimālās mēneša darba algas apmēram. Secīgi, Iesniedzējam nav pienākuma maksāt algas nodokli pār valdes locekli apmērā, kas atbilst minimālās mēneša darba algas saņēmēja nodoklim. Pieprasot uzziņu, Iesniedzējs vēlas gūt pārliecību, ka pareizi interpretē normatīvos aktus un piemēro konkrētajai situācijai.

3. Juridiskā argumentācija

3.1. Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma (turpmāk - Gada pārskatu likums) 13.panta otrā daļa noteic, ka finanšu pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam — arī par naudas plūsmu.

- 3.2. Gada pārskatu likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka neto apgrozījums ir ieņēmumi no produkcijas vai preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kuriem atskaitīta tirdzniecības atlaide un citas piešķirtās atlaides, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar apgrozījumu.
- 3.3. Gada pārskatu likuma 41.panta otrā daļa noteic, ka postenī “Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi” norāda dažādus citus ieņēmumus (piemēram, gūto peļņu no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, ieņēmumus no saņemtajām apdrošināšanas atlīdzībām, no saņemtās finanšu palīdzības vai finansiālā atbalsta), kas nav norādīti postenī “Neto apgrozījums” vai citos attiecīgajos ieņēmumu posteņos un kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā vai izriet no tās.
- 3.4. Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju” 42.punkts noteic, ka ja speciālajos likumos vai citos normatīvajos aktos attiecībā uz kādiem konkrētiem grāmatvedības organizācijas dokumentiem nav noteikts citādi, grāmatvedības organizācijas dokumentus izstrādā, apstiprina un par to saturu atbild uzņēmuma vadītājs.
- 3.5. Tādējādi Iesniedzējs, saņemtos ieņēmumus no apakšnomnieka maksājumiem (ikmēneša nomas maksu, apsaimniekošanas maksu, kā arī komunālos maksājumus) grāmatvedībā uzrāda, atbilstoši uzņēmuma grāmatvedības organizācijas dokumentos noteiktajai kārtībai.
- 3.6. Ministru kabineta 2015.gada 22 decembra noteikumu Nr.775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 52.punkts noteic, ka trešās personas vārdā iekasētās summas neiekļauj sabiedrības ieņēmumos. Ja sabiedrība darbojas kā komercaģents vai starpnieks, tās ieņēmumi ir tikai šīs trešās personas maksātā atlīdzība par sniegtajiem komercaģenta vai starpnieka pakalpojumiem.
- 3.7. Atbilstoši minētajam, Iesniedzējam ir pamats savos ieņēmumos iekļaut tikai tās summas, kuras tiek iekasētas par starpniecības pakalpojumu sniegšanu, nevis summas par trešās personas sniegtajiem pakalpojumiem (saņemtās un pārskaitītas naudas summas attiecīgajam pakalpojuma sniedzējam (iznomātājam) ir uzrādāmas attiecīgajos bilances posteņos un peļņas vai zaudējumu aprēķinā nav uzrādāmas).
- 3.8. No visa iepriekš minētā Iesniedzējs secina, ka gadījumā, kad Iesniedzēja saņemtie ieņēmumi no apakšnomnieka maksājumiem ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi” un nav citu ieņēmumu no uzņēmuma pamatdarbības, tad Iesniedzējam nerodas pienākums maksāt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un algas nodokli par valdes locekli, neskatoties uz to, ka apgrozījuma apmērs pārsniedz pieckāršu minimālās algas apmēru un nav neviena darbinieka vai valdes locekļa, kuram ir atlīdzība minimālās mēneša darba algas apmērā.

4. Jautājums

Vai Iesniedzējam nerodas pienākums maksāt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un algas nodokli par valdes locekli, ja Iesniedzēja saņemtie ieņēmumi no apakšnomnieka maksājumiem ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi” un nav citu ieņēmumu no uzņēmuma pamatdarbības, neskatoties uz to, ka apgrozījuma apmērs attiecīgajā kalendāra mēnesī

pārsniedz pieckāršu minimālās algas apmēru un Iesniedzējam nav darbinieka vai valdes locekļa, kuram ir atlīdzība minimālās mēneša darba algas apmērā.

Pielikumā:

Rēķini, ko iznomātājs izraksta Iesniedzējam saistībā ar telpu nomu (2 eks.)

Rēķini, ko Iesniedzējs izraksta apakšnomniekam saistībā ar telpu nomu (2 eks.)

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietverto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajai informācijai, Iesniedzēja pamatdarbības veids ir “Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi”.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta 2.⁹ daļu uzskata, ka kapitālsabiedrības valdes loceklis guvis ar algas nodokli apliekamu ienākumu, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajam minimālās mēneša darba algas apmēram kārtējā taksācijas gada mēnesī, kad kapitālsabiedrībā nav bijis neviena darbinieka vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību, kura nav mazāka par normatīvajos aktos noteikto minimālo mēneša darba algas apmēru, ja attiecīgā taksācijas gada mēneša apgrozījums ir lielāks par normatīvajos aktos noteikto piecu minimālo mēneša darba algu apmēru.

Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 18.⁸punktam piemērojot likuma 8.panta 2.⁹daļu, kapitālsabiedrības apgrozījums ir ieņēmumi no kapitālsabiedrības pamatdarbības, produkcijas pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kuriem atskaitīta tirdzniecības atlaide un citas piešķirtās atlaides, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar pārdošanu.

Likuma “Par grāmatvedību” 2.panta pirmā daļa nosaka, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārtot tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otro daļu finanšu pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam — arī par naudas plūsmu.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka neto apgrozījums ir ieņēmumi no produkcijas vai preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kuriem atskaitīta tirdzniecības atlaide un citas piešķirtās atlaides, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar apgrozījumu.

Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” (turpmāk - Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumi Nr.775) 51.punktā noteikts, ka ieņēmumos iekļauj sabiedrības parastajā darbībā (likuma [52. panta](#) pirmās daļas 4.punkta izpratnē) gūtos

saimnieciskos labumus, kurus tā pati saņēmusi vai saņems un kuru rezultātā palielinās vai palielināsies tās pašu kapitāls bilancē, izņemot gadījumus, kad pašu kapitāls palielinās par akcionāru vai dalībnieku veiktajām iemaksām pamatkapitālā.

Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 52.punktā noteikts, ka trešās personas vārdā iekasētās summas neiekļauj sabiedrības ieņēmumos. Ja sabiedrība darbojas kā komercaģents vai starpnieks, tās ieņēmumi ir tikai šīs trešās personas maksātā atlīdzība par sniegtajiem komercaģenta vai starpnieka pakalpojumiem.

Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 42.punktā noteikts, ja speciālajos likumos vai citos normatīvajos aktos attiecībā uz kādiem konkrētiem grāmatvedības organizācijas dokumentiem nav noteikts citādi, grāmatvedības organizācijas dokumentus izstrādā, apstiprina un par to saturu atbild uzņēmuma vadītājs.

Ņemot vērā minēto, Iesniedzēja maksājumi par apsaimniekošanas maksu un komunālajiem maksājumiem iznomātājam SIA "F" un saņemtā samaksa no apakšnomas SIA "M" par apsaimniekošanas maksu un komunālajiem maksājumiem, nav iekļaujami peļņas vai zaudējumu aprēķinā ieņēmumos un izdevumos. Ieņēmumos jāiekļauj tikai tās summas, kas tiek iekasētas par starpniecības pakalpojumu.

Ņemot vērā, ka Iesniedzēja pamatdarbības veids ir "Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi" un ienākumi no sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšanas nav Iesniedzēja ieņēmumi no pamatdarbības, Iesniedzējam nav jāaprēķina domājamais ienākums par ieņēmumiem no nomāta nekustamā īpašuma izīrēšanas.

Saskaņā ar likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 1.punkta "m" apakšpunktu kapitālsabiedrības valdes loceklis, ja kapitālsabiedrībai taksācijas gada kārtējā mēnesī apgrozījums ir lielāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, kas reizināts ar koeficientu 5, un kapitālsabiedrībā šajā mēnesī nav neviena darba ņēmēja vai visiem darba ņēmējiem obligāto iemaksu objekts ir mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru ir darba ņēmējs.

Atbilstoši likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14.panta pirmajā daļā noteiktajam, darba devēja un darba ņēmēja obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu.

Ņemot vērā, ka Iesniedzējam konkrētajā tiesiskajā situācijā par valdes locekli nav jāaprēķina domājamais ienākums, Iesniedzējam arī nerodas pienākums veikt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Sniedzot uzziņu, piemērotas šādas tiesību normas: likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta 2.⁹daļa, likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 1.punkta "m" apakšpunkts, 14.panta pirmā daļa, likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmā daļa, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrā daļa un 41.panta pirmā daļa, Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 42.punkts, Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 51. un 52.punkts, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 18.⁸punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU